

תפ"ח 15148/03/19 - מדינת ישראל נגד ערפאת רפאעיה

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא, אב"ד
כב' השופט אריה רומנוב
כב' השופטת מרים ליפשיץ-פריבס

תפ"ח 15148-03-19

המאשימה	מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
נגד הנאשם	ערפאת רפאעיה ע"י ב"כ עו"ד סוואעד

גזר דין

1. אורי אנסבכר, ז"ל, נערה ילידת 1999, שירתה כבת שירות לאומי במרכז יעלים, מרכז לילדים ונוער בסיכון באזור עין יעל בירושלים.
2. ביום 7/2/19, בשעות הבוקר, יצאה אורי ממרכז יעלים לכיוון היער הסמוך, התיישבה על סלע ביער כשהיא מאזינה למוזיקה באוזניות המחוברות לטלפון נייד. היא החזיקה עט ודפים ביד, וביקשה לכתוב. כתיבה, כך למדנו לדעת מאמה של אורי, בייחוד כתיבת שירים, הייתה חלק בלתי נפרד מחייה של אורי ז"ל.
3. למרחב זה בו שהתה אורי למנוחת הגוף והנפש מעמל יומה בטיפול במרכז הילדים, הגיע הנאשם, יליד 1989, תושב חברון, ששהייתו בישראל אסורה (בדומה לכניסה לשטחי ישראל שלא כחוק, כעולה מהרשעה קודמת אשר בגינה תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה). ברשות הנאשם הייתה סכין קפיצית מתקבעת, כיפה שאותה רכש עת נכנס לשטחי ישראל וחפצים נוספים.
4. הנאשם הבחין באורי כשהיא ישובה על הסלע, וגמלה בליבו החלטה להמיתה בשל היותה יהודייה. הוא ניגש אליה, אחז בה בחוזקה, ובהמשך ביצע בה מעשי אלימות קשים, גם כדי לדכא את התנגדותה, וכן עבירת אינוס. מפאת כבודה של אורי, לא נפרט את המעשים, אך נאמר שהיו אלה מעשים קשים ואכזריים עד מאוד כמתואר בכתב האישום.

5. לאחר שהחלה שמיעת הראיות בתיק ונשמעו חלקן, הנאשם הודה בביצוע המעשים המיוחסים לו בכתב האישום: בעבירה של מעשה טרור של רצח בכוונה תחילה לפי סעיף 300 (א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בצירוף סעיף 37 לחוק המאבק בטרור, תשע"ו-2016, עבירת אינוס לפי סעיף 345(ב)(2), 345(ב)(3) ו- 345(ב)(4) לחוק העונשין ועבירת כניסה לישראל שלא כדין לפי סעיף 92 לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (שלוש עבירות). בהתאם, נקבעה אשמתו של הנאשם בביצוע עבירות אלו. עם זאת, הסנגור העלה טענה לפיה הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין (זאת להבדיל משאלת אחריותו ומצבו הנפשי בעת ביצוע העבירות שלגביהם לא הייתה מחלוקת). נוכח זאת, הוגשה חוות דעת מטעם הנאשם ובהמשך העידה שורה ארוכה של מומחים פסיכיאטרים בשאלת כשירותו לעמוד לדין. בסופו של דבר, טענתו של הנאשם נדחתה והוא נמצא כשיר לעמוד לדין, הורשע בביצוע העבירות שפורטו לעיל, ועתה הגיעה העת לגזור את דינו.

6. במהלך הטיעונים לעונש נשמעו דבריה של אם המנוחה, נועה. דברים קשים, נוגעים ללב, וכואבים מאד. האם תארה את אורי ואת קורות חייה הקצרים כחיים עשירים ברוחניות ויצירה, ומלאי חלומות לעתיד. לדברי האם, הנאשם הוא נציג החושך בעולם ואילו אורי, כשמה כן היא, כולה אור. לדבריה, אין קיום ואין הבנה לרוע שביטא הנאשם במעשיו.

האם תיארה את אורי ואת הכאב הבלתי נגמר מאז הרצח הנורא ועד היום. את חוסר היכולת להכיל את גדיעת חייה של בתה, צעירה לימים, שחייה ועתידה עמדו לפניה. האם ביטאה את הכאב שאינו מרפה ממנה ומיתר בני המשפחה, שעה שלמעשה הרצח נוסף סבלה של המנוחה ממעשיו של הנאשם לפני שזה גדע את פתיל חייה. לתוצאות המעשים שעשה הנאשם במנוחה השפעה מתמשכת על המשפחה: התמודדות קשה ובלתי פוסקת, לאם, לאב ולארבעת ילדי המשפחה. האם אינה מסוגלת לשוב לעבודה, ובדומה לה תוצאות האירוע הנורא השליכו על כל אחד מבני המשפחה (כן הוגש מסמך המתאר את מצבם של ארבעת ילדי המשפחה בעקבות וכתוצאה מהאירוע, כל אחד ואחת מהילדים נפגע באופן משמעותי).

בדבריה לפנינו ביקשה האם להשמיע את קולה של אורי, ולהפיץ מקצת מהאור שקרן ממנה. וכך בין היתר היא אמרה: **"ילדה של אור של אמת, של אהבה, של רצון לחיים ואמון בטוב שבעולם. דברים אלו באו לידי ביטוי בשירים שכתבה אורי שהייתה, היא עצמה, האור והטוב בעולם, זאת מול החושך והרוע שבעולם, רוע שאין לו מקום בעולמנו".**

7. המאשימה הפנתה אל נסיבות הקשות והאכזריות של האירוע, אל הסבל שחוותה אורי בטרם נרצחה, נערה צעירה בראשית חייה שעשתה רק טוב לזולת. לעומת הנאשם שהנו ההפך מאורי אשר נטל חיים ברוע לב ובדרך אכזרית. בזירת האירוע נמצאו דפי המנוחה שכתבה על חום ואהבה ועל שמש שנעלמה ולמרבה הכאב, שירת חייה שהסתיימה בצעקה.

מאחר שמתקיימות נסיבות מחמירות גם לפי הדין החדש, חל במקרה זה הדין הקודם לרפורמה בעבירת ההמתה בחקיקה של חוק העונשין (תיקון מס' 137), תשע"ט-2019 (להלן-"הרפורמה"). על כן, בנוגע לעבירת הרצח בה הורשע הנאשם, העונש הוא מאסר עולם חובה, כאשר בענייננו מדובר באירוע רצח שהוא גם מעשה טרור. עוד נטען, כי חלה הוראת סעיף 37 לחוק הטרור (לעניין אפשרות קציבת העונש).

לעניין עבירת האונס, המאשימה טענה כי יש לגזור על הנאשם את העונש המרבי, 20 שנות מאסר, וזאת במצטבר. לנאשם עבר פלילי (בעבירות אלימות וכניסה לישראל שלא כדין), ונטען כי יש להטיל עליו עונש נוסף של שנת מאסר בפועל בגין עבירות הכניסה לישראל והפעלת מאסר מותנה בר הפעלה לתקופה של 4 חודשים (בסך הכול - שנת מאסר).

כן ביקשה המאשימה לגזור על הנאשם מאסר מותנה ולהטיל עליו פיצוי מקסימלי.

8. הסנגור הפנה לכך שהנאשם הודה בשלב מוקדם בעבירות המיוחסות לו. מבחינתו כסנגור, אין זה תיק פשוט נוכח העדר תקשורת עם הנאשם. אמנם נקבע כי הנאשם כשיר לעמוד לדין, אולם עולה מהראיות שנשמעו בשאלה זו, כי קיים בנאשם דבר מה חריג, וכי לנוכח דלות הנתונים ומיעוט שיתוף פעולה, לא הייתה אפשרות להמציא פרטים מלאים יותר בעניין מצבו.

הסנגור התמקד בטיעונו בשאלת העונש בעבירת האונס וטען כי יש לגזור עונש לתקופה קצרה מזו לה טענה המדינה, וזאת בחופף למאסר עולם (באה הפניה להחלטות שנטען כי הן תומכות בכך).

דין

9. המעשים בתיק זה חמורים וחריגים בנסיבות ואופן ביצועם, כל מעשה בפני עצמו ובביצועם זה אחר זה. הנאשם נכנס לשטחי ישראל שלא כדין ולא בפעם הראשונה או השנייה, כאשר רק בגין כך תלוי נגדו מאסר מותנה בר הפעלה לתקופה של 4 חודשים, וכן בעברו עבירות אלימות.

כאשר הנאשם נכנס לישראל הצטלבה דרכו עם השהות של אורי שיצאה אל הטבע ללא חשש או מורא בהאמינה בטוב העולם ויושביו. הנאשם ביצע באורי מעשים אכזריים מעוררי פלצות (שלא נפרטם לשמירה על כבוד המנוחה), ולאחר מכן רצח אותה. בכך גדע באחת חיים צעירים, מבטיחים ומלאי פוטנציאל של נערה שכל מבוקשה היה להוסיף לעולם אהבה, חמלה, שלום ואור. מעשי הנאשם הביאו חורבן למשפחתה: הוריה, אחיה ואחיותיה באובדן, געגועים אין סופיים ומראות וקולות העולים בדמיונם מהאירועים שאינם מרפים מהם ביום ובלילה, מטבע הדברים וכעדות האם בפנינו. אין צורך להכביר במילים כי מדובר בהתנהגות ברוטאלית, לא אנושית ואכזרית, כאשר אין עומדת ולו טענת זכות אחת לנאשם.

לפיכך, יש להשית על הנאשם את עונש החובה הקבוע בחוק העונשין לעבירת הרצח - מאסר עולם.

אשר לענישה בגין עבירת האינוס: בנסיבות המקרה כתיאור המעשה בכתב האישום, פעל הנאשם באכזריות

ובאלימות עובר לביצוע מעשה האינוס ובמהלכו ולא שעה לשוועת המנוחה ולזעקותיה. כך גם קור הרוח שלו לאחר המעשה מעיד גם הוא על חומרה מיוחדת של המעשה. בנסיבות חמורות אלו של ביצוע עבירת האונס, יש לגזור על הנאשם את העונש המרבי של 20 שנות מאסר.

10. **לעניין הצטברות העונשים.** לא עסקין ב"אותו מעשה" במבחן אי ענישה יותר מפעם אחת בהתאם לסעיף 186 חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982. המעשים היו מעשים נפרדים ועבירת האינוס לא הייתה חלק מאופן ביצוע עבירת הרצח. בנוסף, מעשי הנאשם פגעו בערכים חברתיים שונים. האחד, הזכות של המנוחה לשמירה על כבודה ועל האוטונומיה שלה מפני עבירת המין שנעשה בה. האחר, ערך קדושת חיי אדם בעבירת הרצח. על שני אלו מתווסף מבחן נוסף לביצוע "אותו מעשה" במעשי האונס והרצח הוא מבחן הרתעת הרבים. הסתכלות על המעשים כמעשה אחד משמעו עונש בחופף, קרי: הקלה בעונש של עבירת המין שקדמה לעבירת הרצח (ראו: ע"פ 4039/19 דניאל נחמני נ' מדינת ישראל (17.3.2021) (להלן-"עניין נחמני"); ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)).

נימצא כי מעשיו של הנאשם לא היו מעשה אחד על פי שלוש המבחנים, והעונשים צריך שיהיו במצטבר.

11. **רצח חריג בחומרתו:** בחנו את מעשה הרצח שבו הודה הנאשם והורשע אם נעשה ב"נסיבות חריגות בחומרתן".

חוק שחרור על תנאי, תשס"א-2001 קובע:

"30ב. (א) בית משפט שהרשיע אדם ברצח רשאי לקבוע, לעניין המלצה לקציבת עונש מאסר עולם, שאותו אדם ביצע את המעשה בנסיבות חריגות בחומרתן".

פועל יוצא מקביעה לפיה מעשה רצח חריג בחומרתו, עניינו בשאלת קציבת העונש כהוראת סעיף 30 בסעיף 30 ב (ב) לחוק שחרור על תנאי:

"(ב) קבע בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 29 בשינויים אלה:

(1) על אף האמור בסעיף קטן (א), ועדת שחרורים מיוחדת לא תמליץ להקל בעונשו של האסיר בטרם חלפו לפחות 15 שנים מהיום שבו החל לשאת את מאסרו, ובלבד שהתקופה שתמליץ לקצוב לא תפחת מ-40 שנים;

(2) בסעיפים קטנים (ב) ו-(ה), במקום "מ-30 שנים" יקראו "מ-40 שנים".

כל מעשה רצח חמור כשלעצמו בקיפוח של חיי אדם. למרות זאת הורנו המחוקק כי יש ויסווג מעשה הרצח "חריג בחומרתו" ממקרי רצח אחרים. בדברי ההסבר להצעת חוק שחרור על תנאי נאמר: "סעיף זה מיועד ל"מעשירצחחריגים, אכזרייםאומרוביקורבנות" (ה"ח 566) והלכה פסוקה כי "נסיבות הרצח אינן מתמצות

באופן ההמתה, אלא כוללות גם את הנסיבות שאפפו אותה" (פרשת נחמני, פסקה 100).

בנסיבות שלפנינו, מעשה הרצח נעשה כמעשה טרור המלמד על חומרתו המיוחדת כעולה גם ממעשים חוזרים ונשנים וברוטאליים של הנאשם, המעידים על אכזריותם (ראו: ע"פ 7899/16 אבו חאשיה נ' מגינת ישראל, פסקה 6 (16.10.2018)). מעשה הרצח נעשה לאחר ביצוע אכזרי של עבירת המין (ראו: פרשת נחמני, פסקאות 95-100) לאחריו, פעל הנאשם בקור רוח ונטל לידי מהמנוחה את מכשיר הפלאפון ללא ניד עפעף מפגיעתו בערך קדושת החיים, בקטילת המנוחה.

לנוכח כל זאת אנו קובעים כי מעשה הרצח נעשה בנסיבות חריגות בחומרתן.

12. לפיכך, אנו גוזרים על הנאשם כלהלן:

א. מאסר עולם, תחילת מאסרו מיום מעצרו.

ב. 20 שנות מאסר, זאת במצטבר לעונש מאסר העולם.

ג. אנו מפעילים המאסר המותנה לתקופת 4 חודשים שנגזרו על הנאשם בת"פ 47479-03-17 וכן גוזרים עונש של 6 חודשי מאסר בפועל בגין הכניסה לישראל שלא כדין, ובסה"כ 10 חודשי מאסר בפועל שירוצה בחופף לעשרים שנות המאסר.

ד. הנאשם ישלם פיצוי בסך 250,000 ₪ לעיזבון המנוחה וכן פיצוי נוסף בסך 75,000 ₪ לכל אחד מהוריה, אחיותיה ואחיה של המנוחה.

ה. מאסר מותנה לתקופת 12 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

בטרם חתימה נאמר, כי האובדן כבד מנשוא ולוואי והאור שהביאה אורי לעולם וליקיריה יאיר את דרכם כתקווה של המנוחה בשיר מפרי עטה שהותירה בזירת הרצח.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

עותק גזר הדין מותר בפרסום.

ניתן היום, ז' שבט תשפ"ג, 29 ינואר 2023, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ נאשם והנאשם בעצמו.

מרים ליפשיץ פריבס, שופטת

אריה רומנוב, שופט

השופט רפי כרמל, אב"ד, סגן נשיא